

Македонските здруженија од Егејскиот дел на Македонија го осудија вандалскиот чин на уништување на спомен-плочата на гробницата во Лерин, каде се закопани 1.200 партизани на Демократската армија на Грција, Македонци и Грци.

Голем срам за грчката држава е да се гази врз коските на паднатите борци. Во чест на овие жртви потребно е да се изгради огромна биста, која ќе биде сведоштво за новите генерации да знаат за што се бореле нивните родители и предци.

ВО ГРОБНИЦАТА ЗАКОПУВАЛЕ И ЖИВИ ПАРТИЗАНИ

лиле во оваа земја да се вратат само оние кои по род се Грци. А Македонците од Егејскиот дел на Македонија останаа распрснати низ светот.

БОЛКА ВО ДУШАТА

Иако претчувствувавме што можеме да очекуваме на грчката граница, волјата беше посилна од нас, па по уредно подготвените документи и добиената виза тргнавме во остварување на мисијата. Не мина многу време и претпоставките ни се остварија. Македонскиот автобус со педесеттина Македонци пристигна на грчкиот граничен премин, а нивните службеници ни соопштија дека им откажале компјутерите. Ни потенцираа дека сме морале границата да ја минеме до 8 часот утрото, бидејќи по тој термин се исклучувале компјутерите за автоматско регистрирање на патниците. Следуваа молби службениците да почнат со рачна евиденција на патниците. Тоа траеше долго. По инсистирање на членовите од македонската делегација да ја забрзаат процедурата за да не заврши манифестацијата која ја организираше Комунистичката партија на Грција, по речиси три часа, граничарите ги кренаа рампите и македонскиот автобус се упати кон Лерин.

Македонската делегација беше срдечно пречекана од домаќините од КПГ, но тие ниту еднаш не го употребија зборот Македонци, иако знаеја дека заслугата за денешна демократска Грција им припаѓа токму и на Македонците. За нив протераните Македонци сè уште се само "славофони". По контроверзите за улогата на КПГ во однос на македонското прашање за време на Граѓанската војна и ветувањето за враќање на протераните Македонци, овој нивен потег предизвика уште многу неразјаснети дилеми.

Среде полна сала, со солзи в очите - говор, но на грчки јазик, одржа и некогашната партизанка Евдокија Вера Фотева:

"Ние овде не дојдовме како екскурзанти, да се шетаме. Имаме болка во срцето која ни лежи повеќе од 50 години. Доаѓаме и на масовната гробница за да можеме да им се поклониме на нашите другари со кои заедно се боревме за ослободување на Лерин. Се боревме и Грци и Македонци, иако вие денес не сакате да нè признаете како Македонци, а уште сакате и името да ни го земете. Но, ние сме тие, ние сме Македонци".

По филмот за она што се случувало во Граѓанската војна, се упативме кон масовната гробница. Она што го видовме нè запрепасти. Се стаписавме од на-

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Водени од желбата да им оддадат почит на 1.200 загинати партизани на Демократската армија на Грција, закопани во масовната гробница во Лерин, неколку здруженија на Македонци кои потекнуваат од Егејскиот дел на Македонија, предводени од Здружението на Сетинци и Попадинци од Лерин во Македонија, положија цвеќе на сега уништената спомен-плоча, која лани беше поставена на оваа гробница. Историските податоци говорат дека битката за Лерин се случила на 12 февруари 1949 година, а во неа, рамо до рамо, за демократска Грција се бореле и Македонци, од чија страна имало и најмногу жртви, иако денес Грција тоа не сака да го признае. Кругат и информации дека во гробницата закопувале и живи партизани.

Во текот на историското минато Грците ги искористија сите методи за по неуспехот на Граѓанската војна да ги протераат Македонците од нивните родни огништа. Донеле и Закон со кој дозво-

СРАМОТА Е МАКЕДОНСКА КРВ

ТЕ НА ПАРТИЗАНИТЕ ВО ЕГЕЈСКА МАКЕДОНИЈА

правениот вандализам. Беше уништена спомен-плочата, која лани беше подигната во чест на борците на ДАГ, а беше затворен и влезот на гробницата. Разочарувањето беше огромно за Сојузот на борците од ДАГ и за претставниците на македонските здруженија поради ваквиот однос на грчките власти кон гробницата, каде во 1949 година биле закопани околу 700 Македонци.

"Ова треба да биде срам за грчката држава", изјави Фотева.

И Атанас Ангеловски-Гарефи, учесник во Граѓанската војна, им оддаде почит на загинатите соборци.

Ако не може државата, тогаш црквата треба да биде таа која ќе се погрижи за гробницата. Не може да се кази врз коските на некогашните борци, велат претставниците на македонските здруженија.

Ташко Јованов, претседател на Здружението на Сетинци и Попадинци, го осуди овој вандализам и им порача на Македонците од Грција и од КППГ, кои заедно се бореа, да се заложат да направат биста за паднатите борци, која ќе биде сведоштво за новите генерации да знаат за што се бореле нивните родители и предци, односно дека се жртвувале за демократска Грција. Нашата посета на гробницата ја набљудуваше грчката полиција.

"СЕ БОРОВМЕ, И ГРЦИ И МАКЕДОНЦИ, ИАКО Вие ДЕНЕС НЕ САКАТЕ ДА НЕ ПРИЗНАЕТЕ КАКО МАКЕДОНЦИ, А УШТЕ САКАТЕ И ИМЕТО ДА НИ ГО ЗЕМЕТЕ. НО, НИЕ СМЕ ТИЕ, НИЕ СМЕ МАКЕДОНЦИ", ЕВДОКИЈА ВЕРА ФОТЕВА

МЕЃУ ЗАГИНАТИТЕ БОРЦИ ОД ЕГЕЈСКА МАКЕДОНИЈА (КРУШОРАДИ) Е И КОЛЕ ГРУЕВСКИ, ДЕДО НА ПРЕМИЕРОТ НИКОЛА ГРУЕВСКИ

ЦРКВАТА "ШПИЛИДОН" КОЈА ГРЦИТЕ ЈА ИЗГРАДИЛЕ НА ТЕМЕЛИТЕ НА НЕКОГАШНОТО МАКЕДОНСКО УЧИЛИШТЕ, СЕЛО КРУШОРАДИ

СПОМЕНИК НА ПАДНАТИТЕ ЖРТВИ ВО СЕЛО СЕТИНА

ПОЧИТ ЗА ЗАГИНАТИТЕ ОД КРУШОРАДИ И СЕТИНА

Откако им оддадовме почит на загинатите борци на ДАГ, се упативме кон селата Крушоради и Сетина, југоисточно од Лерин, во подножјето на планината Кајмакчалан, во непосредна близина на македонско-грчката граница. Тоа се села со чисто македонско население, кое се занимава со земјоделство и сточарство. Во Крушоради е и еден од најбогатите рудници на јаглен во Леринско. И двете села се револуционери и дале огромен број жртви за одбрана на Егејска Македонија.

Македонската делегација положи цвеќе на спомениците изградени во нивна чест. Меѓу нив е и Коле Груевски, дедо на македонскиот премиер Никола Груевски.

Жителите на овие села гостопримливо нè пречекаа и на македонски јазик говореа за нивниот живот. Во Крушоради се наоѓа прекрасната црква "Шпилидон", која е изградена на темелите на старото македонско училиште. Според сознанијата на Ташко Јованов, добиени од тамошните жители, Грците го урнале училиштето за да не се изучува македонскиот јазик и на негово место изградиле црква.

ДА СЕ НАРЕЧЕ СЛАВОФОНСКА